

V Bruseli 15. decembra 2015
(OR. en)

15356/15

ELARG 73
COWEB 150

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	15234/15 ELARG 70 COWEB 148
Predmet:	ROZŠIROVANIE A PROCES STABILIZÁCIE A PRIDRUŽENIA – závery Rady

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o rozširovaní a procese stabilizácie a pridruženia prijaté Radou 15. decembra 2015.

RADA PRE VŠEOBECNÉ ZÁLEŽITOSTI

ZÁVERY RADY O ROZŠIROVANÍ A PROCESSE STABILIZÁCIE A PRIDRUŽENIA

1. Rada berie na vedomie oznámenie Komisie z 10. novembra 2015 o stratégii rozširovania EÚ a správy o pokroku týkajúce sa Turecka, Čiernej Hory, Srbska, bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko, Albánska, Bosny a Hercegoviny a Kosova*, ako aj v nich uvedené závery a odporúčania. Rada víta zvýšený dôraz Komisie na aktuálny stav, poskytnutie rozsiahlejších usmernení, ako aj ďalšiu harmonizáciu podávania správ.
2. Rada v súlade s obnoveným konsenzom v otázke rozširovania, ktorý schválila Európska rada 14. a 15. decembra 2006, a závermi Rady zo 16. decembra 2014 opakuje, že rozširovanie zostáva jednou z kľúčových politík Európskej únie a investíciou do mieru, demokracie, prosperity, bezpečnosti a stability na našom kontinente. Rada v tomto kontexte opätovne potvrdzuje jednoznačný záväzok EÚ voči európskej perspektíve krajín západného Balkánu. Turecko zostáva kľúčovým partnerom v mnohých oblastiach. Aktívne a dôveryhodné prístupové rokovania, v rámci ktorých sa dodržiavajú záväzky EÚ a stanovené podmienky, budú prispievať k tomu, aby vzťahy medzi EÚ a Tureckom dosiahli svoj plný potenciál.
3. V súlade s predchádzajúcimi závermi Rady a v zmysle kodanských politických kritérií a procesu stabilizácie a pridruženia, ktorý zostáva spoločným rámcom pre vzťahy so západným Balkánom, Rada potvrdzuje, že v súlade s obnoveným konsenzom v otázke rozširovania je potrebné spravodlivo a dôsledne dodržiavať podmienky a zásadu vlastných zásluh v kombinácii s kapacitou EÚ vo všetkých jej dimenziách integrovať nových členov.

* Týmto označením nie sú dotknuté pozície k otázke štatútu a označenie je v súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/1999 a so stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora (ICJ) k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

4. Rada naďalej prikladá veľký význam dôveryhodnosti procesu rozširovania, ktorá zostáva kľúčová pre udržanie dynamiky reforiem. Prostredníctvom zlepšenia strategickej komunikácie by sa mala zvýšiť verejná podpora rozširovania a pochopenie výhod a povinností z neho vyplývajúcich. Rada so záujmom očakáva plán Komisie a ESVČ na zintenzívnenie ich úsilia a opatrení, spolu s pokračujúcou spoluprácou členských štátov a partnerov v tejto oblasti. Rada víta pokračujúce úsilie Komisie o väčšie zameranie sa na otázku základných reforiem v počiatočných fázach procesu, predovšetkým pokiaľ ide o právny štát, základné práva, hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť, ako aj na posilnenie demokratických inštitúcií a reformu verejnej správy.
5. Právny štát predstavuje základnú hodnotu, na ktorej je založená EÚ a ktorá je jadrom tak procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruženia. Kľúčovými výzvami sú aj naďalej posilnenie uplatňovania zásad právneho štátu, a to aj prostredníctvom reforiem súdnictva a boja proti organizovanému zločinu a korupcii, ako aj základné práva vrátane práv príslušníkov menšín, nediskriminačné zaobchádzanie s národnostnými menšinami, ako aj boj proti diskriminácii zraniteľných skupín, akými sú Rómovia a lesbičky, homosexuáli, bisexuáli, transrodové osoby a intersexuáli (LGBTI). Rada je vážne znepokojená nedostatkami v oblasti slobody prejavu a médií, ktoré by sa mali odstrániť rozhodným a účinným spôsobom. Ďalšie úsilie je potrebné aj na podporu rodovej rovnosti. Rozhodujúce je riadne fungovanie demokratických inštitúcií, ktoré si vyžaduje inkluzívny politický dialóg a kompromis, najmä v zákonodarných zboroch, ako aj reforma verejnej správy. Je potrebné zabezpečiť vytváranie priaznivého prostredia pre organizácie občianskej spoločnosti. Ďalšie úsilie je potrebné vyvinúť na zlepšenie správy hospodárskych záležitostí, konkurencieschopnosti, podnikateľského prostredia, rastu a vytvárania pracovných miest s cieľom zabezpečiť trvalo udržateľný hospodársky rozvoj. Vo všetkých týchto oblastiach je potrebné dosiahnuť dobré výsledky vo vykonávaní reforiem, ktoré povedú k hmatateľným výsledkom.

6. Dobré susedské vzťahy a regionálna spolupráca sú základnými prvkami procesu rozširovania, ako aj procesu stabilizácie a pridruženia, a prispievajú k prosperite, stabilite, zmiereniu a atmosfére stimulujúcej riešenie otvorených dvojstranných otázok a dedičstva minulosti. Vo všeobecnosti je potrebné vynaložiť ďalšie úsilie na riešenie neurovnaných dvojstranných sporov vrátane sporov o hranice tak, aby tieto spory nemali na proces pristúpenia negatívny vplyv. Nedoriešené spory a záležitosti by sa mali riešiť v súlade s medzinárodným právom a zavedenými zásadami, a to aj prostredníctvom vykonávania právne záväzných dohôd, okrem iného aj dohôd o otázkach nástupníctva.
7. Rada víta pozitívny vývoj v juhovýchodnej Európe a na západnom Balkáne v regionálnej spolupráci, najmä pokrok v prepojení v rámci regiónu a s EÚ, okrem iného aj v súvislosti s programom prepojenia. V plnej miere podporuje iniciatívy a štruktúry, ktoré posilňujú inkluzívnu regionálnu spoluprácu. Rada tiež víta úsilie, ktoré sa vynaložilo na prekonanie dedičstva minulosti, posilnenie zmierenia a podporu inkluzívnej regionálnej spolupráce, a to aj prostredníctvom podpory atmosféry tolerance a odsúdenia všetkých foriem nenávisťných prejavov alebo podnecovania k vojne. Rada opakovane vyjadruje potrebu vyhýbať sa akémukoľvek zdroju napätia alebo akýmkoľvek krokom, ktoré by mohli poškodiť dobré susedské vzťahy a pokojné riešenie sporov. Naďalej je potrebné pokračovať v snahe v tomto zmysle, a to vrátane ochrany všetkých menšín, zabezpečenia rovnakých práv pre všetkých občanov a riešenia otázok nezvestných osôb a návratu utečencov. Rada podčiarkuje potrebu pokračovať v riešení domácich prípadov vojnových zločinov, ako aj beztretnosti v súvislosti s vojnovými zločinmi a zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti, a to aj prostredníctvom plnej spolupráce s ICTY a osobitnou vyšetrovacou pracovnou skupinou misie EULEX a podporou ich činností.
8. Rada uznáva, že pre občanov je dôležitá najmä liberalizácia vízového režimu, zároveň však nabáda Komisiu, aby ďalej pozorne sledovala plnenie všetkých podmienok stanovených pre liberalizáciu vízového režimu, a to aj prostredníctvom svojho mechanizmu nadväzovania. Nalieha na dotknuté orgány, aby aktívne pokračovali v úsilí a prijali všetky potrebné opatrenia proti zneužívaniu bezvízového režimu.

9. Rada zdôrazňuje rastúci význam ďalšieho prehĺbovania spolupráce v oblasti zahraničnej politiky a postupného zosúladenia s postojmi zahraničnej politiky EÚ, najmä v prípade záležitostí, pri ktorých ide o významné spoločné záujmy, ako sú napríklad reštriktívne opatrenia.
10. V súlade s usmerneniami z neformálneho zasadnutia hláv štátov alebo predsedov vlád z 12. februára 2015 a závermi Rady o obnovení stratégie vnútornej bezpečnosti Európskej únie na roky 2015 – 2020 Rada pripomína význam posilnenej spolupráce s krajinami západného Balkánu a Tureckom v boji proti terorizmu, najmä pokiaľ ide o boj proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami, boj proti financovaniu terorizmu, potlačanie radikalizácie a predchádzanie jej a posilnenie hraničných kontrol a čo najlepšie využitie regionálnych platforiem, ako sú iniciatíva pre boj proti terorizmu na západnom Balkáne a Salzburgské fórum. Rada vyzýva partnerské krajiny západného Balkánu, aby zintenzívnili právne a operačné opatrenia proti nedovolenému obchodovaniu so strelnými zbraňami, najmä zlepšením využívania existujúcich databáz a výmeny informácií. Komisia sa vyzýva, aby túto otázku riešila v rámci svojej predvstupovej pomoci.
11. Rada oceňuje úsilie Turecka a krajiny západného Balkánu, v súčasnosti najmä Srbsko a bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko, o riešenie utečeneckej a migračnej krízy, ktorá má pre región vážne dôsledky. Rada vyzýva na posilnenie spolupráce medzi EÚ a regiónom, ako aj v rámci regiónu. Je to naliehavo potrebné na ďalšie riešenie situácie s cieľom identifikovať osoby, ktoré potrebujú ochranu, poskytovať pomoc, zabezpečiť vonkajšie hranice EÚ, bojovať proti obchodovaniu s ľuďmi a pašovaniu migrantov a predchádzať neregulárnej migrácii. Rada vyzýva, aby sa pokračovalo vo vykonávaní odporúčaní uvedených vo vyhlásení z konferencie na vysokej úrovni o trase cez východné Stredozemie a západný Balkán. EÚ na posilnenie spolupráce a poskytovanie podpory v tejto oblasti využije finančné nástroje a technickú pomoc dostupnú v rámci procesu rozširovania a procesu stabilizácie a pridruženia vrátane nástroja predvstupovej pomoci (IPA II).

12. Rada pripomína pokračujúcu finančnú pomoc EÚ, ktorá sa poskytuje procesu rozširovania a procesu stabilizácie a pridruženia, najmä v podobe nástroja predvstupovej pomoci (IPA II), so zameraním na kľúčové priority a posilnenú súdržnosť medzi finančnou pomocou a celkovým pokrokom dosiahnutým v súvislosti s vykonávaním predvstupovej stratégie, zvýšenou rozpočtovou podporou a stanovením prioritných projektov.

ROZŠIROVANIE

TURECKO

13. Rada opätovne potvrdzuje význam, ktorý prikladá vzťahom medzi EÚ a Tureckom, kandidátskou krajinou a kľúčovým partnerom Únie, ako sa zdôraznilo na nedávnom stretnutí vedúcich predstaviteľov EÚ a Turecka. EÚ by mala naďalej byť oporným bodom pre realizáciu politických a hospodárskych reforiem Turecka. Rada víta nedávno potvrdený záväzok novej tureckej vlády usilovať sa o pristúpenie k EÚ. Pripomínajúc závery zo zasadnutia Európskej rady z 15. októbra 2015, procesu pristúpenia je potrebné dodať nový impulz, aby sa dosiahol pokrok v rokovaní v súlade s rokovacím rámcom a príslušnými závermi Rady. Rada v tejto súvislosti víta otvorenie kapitoly 17 – Hospodárska a menová politika, ku ktorému došlo 14. decembra 2015. Rada je pripravená plne podporovať Turecko v prípade, že má v úmysle zintenzívniť úsilie o splnenie stanovených úvodných kritérií, najmä pokiaľ ide o kapitoly 5, 8 a 19. Rada berie na vedomie zámer Komisie predložiť v prvom štvrtroku 2016 prípravné dokumenty niekoľkých kapitol bez toho, aby boli dotknuté pozície členských štátov. Turecko môže zvýšiť tempo rokovaní tým, že pokročí v plnení kritérií, splní požiadavky stanovené v rokovacom rámci a bude dodržiavať svoje zmluvné záväzky voči EÚ.

14. V tejto súvislosti a na základe výsledku nedávneho stretnutia vedúcich predstaviteľov EÚ a Turecka Rada víta širokú a ucelenú strategickú angažovanosť a komplexný pravidelný politický dialóg v stanovenom rámci, a to aj na ministerskej úrovni. Rada víta aj spoluprácu s Tureckom v kľúčových oblastiach spoločného záujmu a výziev, ako je napríklad migrácia, boj proti terorizmu, energetika, hospodárstvo a obchod vrátane colnej únie, ako sa uvádza v záveroch Rady z 16. decembra 2014. Tieto dôležité oblasti činnosti dopĺňajú prístupové rokovania a Rada je pripravená ďalej rozvíjať spoluprácu s Tureckom dodržiavajúc stanovené rámce. Rada vyzýva Turecko, aby v súlade s rokovacím rámcom postupne zbližovalo svoje politiky so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ.
15. Rada vyjadruje Turecku uznanie za jeho štedrosť, pokiaľ ide o poskytnutie útočiska a riešenie potrieb viac ako 2 miliónov sýrskych utečencov. Rada víta aktiváciu spoločného akčného plánu EÚ a Turecka pre utečencov a riadenie migrácie, ku ktorej došlo 29. novembra 2015, ako súčasť komplexného programu spolupráce založeného na spoločnej zodpovednosti, vzájomných záväzkoch a výsledkoch. Rada s nádejou očakáva, že v úzkej spolupráci s Komisiou sa bude monitorovať jeho rýchle a účinné vykonávanie s cieľom dosiahnuť výsledky, najmä pokiaľ ide zamedzenie prílevu neregulárnych migrantov a rozloženie zločineckých sietí pašerákov.

16. Rada s potešením konštatuje, že pokiaľ ide o zosúladenie s *acquis* EÚ, Turecko dosiahlo dobrú úroveň prípravy v mnohých oblastiach, najmä pokiaľ ide o hospodárske kritériá. Vývoj vo viacerých oblastiach však vyvoláva vážne obavy. Turecko musí urýchlene napraviť a ďalej riešiť hlavné nedostatky identifikované v správe Komisie, a to najmä v oblasti právneho štátu a základných práv. Mali by sa urýchlene podniknúť kroky na zvrátenie podkopávania nezávislosti a nestrannosti súdnictva a značného regresu v oblasti slobody prejavu a slobody zhromažďovania. Rada s osobitným znepokojením konštatuje, že dochádza k súdnym konaniam proti kritickým médiám, novinárom, spisovateľom, ako aj platformám a užívateľom sociálnych médií. Rada vyzýva Turecko, aby zabezpečilo úplné dodržiavanie zásady deľby moci a ľudských práv vrátane práv žien, detí a príslušníkov menšín, slobody náboženského vyznania a vlastníckych práv, ako aj zlepšenie vykonávania všetkých rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva. Rada pripomína, že podľa článku 46 Európskeho dohovoru o ľudských právach sa zmluvné strany zaväzujú dodržiavať právoplatné rozsudky tohto súdu vo všetkých konaniach, ktorých sú účastníkmi. Prioritou by malo byť aj riešenie ďalších dôležitých oblastí, v ktorých sa zaznamenal malý alebo žiadny pokrok, ako je napr. boj proti korupcii. V záujme vyriešenia týchto a ďalších otázok sa Rada domnieva, že zintenzívnenie spolupráce v oblasti právneho štátu a základných práv priblíži Turecko k EÚ. Rada v tejto súvislosti berie na vedomie záväzok Komisie dokončiť v prvom štvrtroku 2016 prípravné práce v týchto kľúčových oblastiach, bez toho, aby boli dotknuté pozície členských štátov.
17. Rada odsudzuje všetky teroristické útoky a násilie v Turecku a vyjadruje svoju solidaritu s ľuďmi Turecka. Rada vyjadruje svoju podporu v oblasti boja proti terorizmu pri súčasnom dodržiavaní ľudských práv, základných slobôd a medzinárodného práva.
18. Čo sa týka situácie na juhovýchode Turecka, Rada vyzýva na okamžité zastavenie teroristického násillia a naliehavo vyzýva zúčastnené strany, aby obnovili mierové rozhovory s cieľom nájsť trvalé politické riešenie kurdskej otázky. Toto by mohlo ukončiť súvisiaci terorizmus a uľahčiť hospodársky a sociálny rozvoj regiónu.

19. Pokiaľ ide o liberalizáciu vízového režimu, Rada poznamenáva, že úspešné vykonávanie spoločného akčného plánu EÚ a Turecka pre utečencov a riadenie migrácie by mohlo prispieť k urýchleniu plnenia plánu liberalizácie vízového režimu vo vzťahu ku všetkým zúčastneným členským štátom. EÚ vyjadruje poľutovanie nad jednostrannými vyhláseniami Turecka v tejto súvislosti, ktoré nemajú žiaden právny účinok, a zdôrazňuje význam úplného a účinného vykonávania dohody o readmisii a plánu liberalizácie vízového režimu vo vzťahu ku všetkým členským štátom, čo zahŕňa aj spoluprácu v otázkach SVV a nediskriminačný bezvízový vstup na turecké územie pre občanov všetkých členských štátov EÚ. Kým sa tak nestane, prioritou zostáva náležité vykonávanie existujúcich dvojstranných readmisných dohôd a ustanovení obsiahnutých v podobných dohodách medzi Tureckom a členskými štátmi EÚ, ako aj posilnenie riadenia spoločných hraníc so všetkými členskými štátmi EÚ. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúce správy Komisie o pokroku Turecka v plnení požiadaviek jej plánu liberalizácie vízového režimu v roku 2016.
20. Rada v súlade s rokovacím rámcom a predchádzajúcimi závermi Európskej rady a Rady opätovne zdôrazňuje, že Turecko sa musí jednoznačne zaviazat' k dobrým susedským vzťahom, ako aj k mierovému urovnávaniu sporov v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov vrátane prípadného využitia Medzinárodného súdneho dvora. Únia v tomto kontexte znova vyjadruje vážne obavy a naliehavo Turecko vyzýva, aby sa vyhlo akejkoľvek hrozbe alebo činnosti zameranej proti členskému štátu, ako i zdrojom napätia alebo činnostiam, ktoré poškodzujú dobré susedské vzťahy a mierové urovnávanie sporov. EÚ okrem toho opätovne zdôrazňuje všetky zvrchované práva členských štátov EÚ. Patrí tu, okrem iného, právo uzatvárať dvojstranné dohody a skúmať a využívať prírodné zdroje v súlade s *acquis* EÚ a medzinárodným právom vrátane Dohovoru OSN o morskom práve, a zároveň zdôrazňuje, že je potrebné dodržiavať zvrchovanosť členských štátov v súvislosti s ich pobrežnými vodami a vzdušným priestorom. Rada pripomína, že Európska rada vo svojich záveroch z 24. októbra 2014 vyjadrila vážne obavy v súvislosti s obnovením napätia vo východnej časti Stredozemia a naliehavo vyzvala Turecko, aby prejavilo zdržanlivosť a rešpektovalo zvrchovanosť Cypru nad jeho pobrežnými vodami a zvrchované práva Cypru v jeho výhradnej hospodárskej zóne.

21. Rada pripomína svoje závery z 11. decembra 2006 a vyhlásenie z 21. septembra 2005 a s hlbokým poľutovaním konštatuje, že Turecko napriek opakovaným výzvam stále odmieta splniť svoju povinnosť úplného nediskriminačného vykonávania dodatkového protokolu k dohode o pridružení voči všetkým členským štátom, pričom jej splnenie by mohlo byť pre proces rokovaní významným impulzom. Ak sa v tejto otázke pokrok nedosiahne, Rada ponechá v platnosti opatrenia z roku 2006, čo bude mať trvalý vplyv na celkový pokrok rokovaní. Je tiež poľutovaniahodné, že Turecko stále nepokročilo v nevyhnutnej normalizácii svojich vzťahov s Cyperskou republikou. Rada pripomína svoju pozíciu k prístúpeniu členských štátov EÚ k medzinárodným organizáciám. Rada pripomína Turecku, že uznanie všetkých členských štátov je nevyhnutnou súčasťou prístupového procesu. Rada vyzýva Komisiu, aby naďalej všetky otázky, na ktoré sa vzťahuje vyhlásenie z 21. septembra 2005, dôkladne monitorovala a aby o nich konkrétne informovala vo svojej najbližšej výročnej správe. Rada bude na ich základe naďalej pozorne sledovať a skúmať dosiahnutý pokrok v súlade s príslušnými závermi. Zároveň opakuje svoju výzvu, aby sa v tejto oblasti bezodkladne pokročilo.
22. Rada víta odhodlanie zúčastnených strán vyriešiť cyperskú otázku, ktoré preukázali v spoločnom vyhlásení z 11. februára 2014 a potvrdili vyhlásením z 30. októbra 2015. S ohľadom na povzbudivý vývoj v priebehu posledného roka a ako sa zdôrazňuje v rokovacom rámci, Rada očakáva, že Turecko bude aktívne podporovať rokovania zamerané na dosiahnutie spravodlivého, komplexného a realistického riešenia cyperskej otázky v rámci OSN v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a zásadami, na ktorých je Únia založená. Kľúčovým aspektom takéhoto komplexného riešenia je aj naďalej angažovanosť Turecka a jeho konkrétny príspevok.

ČIERNA HORA

23. Rada víta pokračujúci pokrok v prístupových rokovaníach s Čiernou Horou. Rada kladne hodnotí zlepšenia právneho rámca v oblasti právneho štátu a úsilie o zriadenie nových inštitúcií. Teraz je pre celkové tempo rokovacieho procesu dôležité, aby celý systém právneho štátu prinášal konkrétne výsledky, najmä pokiaľ ide o dobré výsledky v boji proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti. Ďalšie úsilie je potrebné na zaručenie slobody prejavu a médií, pokračovanie v reforme verejnej správy, posilnenie nezávislosti inštitúcií, ako aj na zlepšenie podnikateľského prostredia.
24. Rada vyzýva všetky politické strany, aby preukázali zodpovednosť a obnovili konštruktívny dialóg, s tým, že hlavné fórum pre politickú diskusiu by mal byť parlament. Okrem toho bude dôležité aj zabezpečenie úplnej implementácie nového volebného zákona.
25. Rada berie s uspokojením na vedomie pozitívnu úlohu Čiernej Hory v rámci ďalšieho rozvoja regionálnej spolupráce a podpory dobrých susedských vzťahov. Rada okrem toho oceňuje Čiernu Horu za jej spoluprácu v otázkach zahraničnej politiky, a najmä jej úplné zosúladenie so zahraničnopolitickými pozíciami EÚ.
26. Rada so záujmom očakáva nadchádzajúce zasadnutie konferencie o pristúpení 21. decembra 2015 a otvorenie ďalších rokovacích kapitol.

SRBSKO

27. Rada víta významné kroky, ktoré Srbsko podniklo v minulom roku a ktoré viedli k otvoreniu prvých kapitol rokovaní o pristúpení k EÚ na konferencii o pristúpení 14. decembra 2015. Rada kladne hodnotí, že Srbsko predložilo akčné plány pre kapitoly 23 – Súdnictvo a základné práva a 24 – Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť, ktoré by mali poskytovať jasné usmernenie pre budúce reformy a pre dosiahnutie dobrých výsledkov v týchto oblastiach. Rada pripomína, že pokrok v týchto kapitolách sa bude musieť dosiahnuť súbežne s celkovým pokrokom v rámci rokovaní.

28. Rada nabáda Srbsko, aby túto pozitívnu dynamiku využila a zintenzívnila legislatívne reformy a ich účinné vykonávanie v kľúčových oblastiach reformy súdnictva, boja proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti a slobody prejavu a médií. Osobitnú pozornosť treba venovať plnému dodržiavaniu základných práv vrátane ochrany najzraniteľnejších skupín, predovšetkým Rómov, ako aj účinnému vykonávaniu právnych predpisov v oblasti ochrany menšín, nediskriminačnému zaobchádzaniu s národnostnými menšinami v celom Srbsku, a to aj pokiaľ ide o vzdelávanie, používanie menšinových jazykov, prístup k médiám a náboženským obradom v menšinových jazykoch a boj proti diskriminácii na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity. Rada s nádejou očakáva, že Srbsko predloží avizované strategické dokumenty. Ďalší pokrok je potrebný aj v oblasti nezávislosti demokratických inštitúcií, verejnej správy, ako aj pri vytváraní fungujúceho trhového hospodárstva a zlepšovaní podnikateľského prostredia.
29. Rada víta významný pokrok v dialógu sprostredkovanom EÚ, najmä v súvislosti s dohodami z 25. augusta. Rada naliehavo vyzýva Srbsko, aby urýchlene vykonalo svoju časť týchto dohôd a konštruktívne spolupracovalo s Kosovom pri formulovaní a implementovaní budúcich dohôd. Srbsko sa musí naďalej aktívne a konštruktívne podieľať na procese normalizácie vzťahov s Kosovom, v rámci ktorého bol zaznamenaný významný pokrok, najmä v súvislosti s dohodami z 25. augusta. Rada bude naďalej pozorne sledovať pretrvávajúce odhodlanie Srbska dosiahnuť viditeľný a udržateľný pokrok v normalizácii vzťahov s Kosovom, vrátane vykonávania všetkých doteraz dosiahnutých dohôd v dobrej viere, aby Srbsko a Kosovo mohli pokračovať vo svojej európskej ceste a vyhli sa tomu, aby si navzájom bránili v úsilí v tomto smere, a aby obe krajiny mohli v plnej miere uplatňovať svoje práva a plniť si svoje povinnosti. Rada pripomína, že pokrok v procese normalizácie vzťahov s Kosovom v rámci kapitoly 35 by mal sprevádzať pokrok v prístupových rokovaníach Srbska v súlade s rokovacím rámcom.
30. Rada s uspokojením berie na vedomie čoraz konštruktívnejšie zapájanie sa Srbska do regionálnej spolupráce. Srbsko by malo naďalej posilňovať dobré susedské vzťahy. Rada vyzýva Srbsko, aby v súlade s rokovacím rámcom postupne zbližovalo svoje politiky so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou EÚ.

PROCES STABILIZÁCIE A PRIDRUŽENIA

BÝVALÁ JUHOSLOVANSKÁ REPUBLIKA MACEDÓNSKO

31. Rada opätovne potvrdzuje svoje závery o bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko prijaté v decembri 2014, apríli a júni 2015, záväzok EÚ v rámci solúnskej agendy a kandidátsky status bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko. Rada potvrdzuje svoj jednoznačný záväzok voči procesu pristúpenia bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko k EÚ.
32. Rada opätovne zdôrazňuje svoje vážne znepokojenie nad situáciou v krajine, najmä vážnou politickou krízou, ktorá je poznačená konfliktnou politickou kultúrou, chýbajúcou kultúrou kompromisu, regresom v oblasti slobody prejavu a nezávislosti súdnictva, ako aj ďalším rozkladom dôvery vo verejné inštitúcie. Rada víta politickú dohodu z júna/júla a berie na vedomie doteraz podniknuté kroky na jej vykonávanie, vrátane návratu opozície do parlamentu a prijatia zmien volebného zákona, a vyzýva na jej úplné a konštruktívne vykonávanie všetkými stranami, podľa dohodnutého harmonogramu a cieľov a v záujme krajiny a jej občanov. Rada opakuje svoju výzvu na konštruktívnejší a inkluzívnejší politický dialóg v krajine. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa voľby v apríli 2016 uskutočnili dôveryhodným spôsobom v súlade s medzinárodnými normami, a vyzýva všetky strany, aby zaistili rovnaké podmienky a reformy volebného systému v súlade s odporúčaniami OBSE/ODIHR.
33. Rada opätovne zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa nebránilo dôkladnému a nezávislému vyšetreniu obvinení z protiprávneho konania, na ktoré poukazuje odpočúvanie, a súvisiacich nedostatkov v oblasti dohľadu a víta vymenovanie špeciálneho prokurátora a vytvorenie parlamentného vyšetrovacieho výboru, ktorý sa má zamerať na právnu a politickú zodpovednosť. Vyzýva príslušné orgány, aby podporovali nezávislé fungovanie týchto orgánov.
34. Rada opätovne vyzýva príslušné orgány, aby objektívnym a transparentným spôsobom v plnej miere vyšetrili udalosti v meste Kumanovo z 9. – 10. mája 2015.

35. Rada opätovne vyzýva všetky zúčastnené strany, aby dodržali svoj záväzok realizovať naliehavé reformné priority zamerané na riešenie systémových problémov v oblasti právneho štátu, a to aj vo vzťahu k porušovaniu základných práv, nezávislosti súdnictva, slobode médií, voľbám, korupcii, spolitizovaniu štátnych inštitúcií, splývaniu štátu/strany a nedostatkom v oblasti dohľadu. S cieľom posúdiť systémové zlyhávajúce v oblasti súdnictva, korupcie, základných práv a vnútorných vecí, ktoré sa odráža v naliehavých reformných prioritách, Rada víta úmysel Komisie naďalej tieto oblasti podrobne monitorovať, a to aj v kontexte dialógu na vysokej úrovni o pristúpení.
36. Je potrebné urýchlene dokončiť preskúmanie Ochridskej rámcovej dohody a vykonať výsledné odporúčania.
37. Ako sa uviedlo v predchádzajúcich záveroch Európskej rady a Rady, kľúčovým zostáva udržiavanie dobrých susedských vzťahov a do tejto oblasti patrí aj prerokované a vzájomne prijateľné riešenie otázky názvu krajiny pod záštitou OSN. Rada v tejto súvislosti kladne hodnotí príslušný záväzok predstaviteľov hlavných politických strán podľa dohody z 2. júna. Dlhotrvajúce rokovania o otázke názvu je potrebné bezodkladne a definitívne uzavrieť. Malo by sa zabrániť krokom a vyhláseniam, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť dobré susedské vzťahy. Rada berie na vedomie pokračujúce kontakty na vysokej úrovni a medzi expertmi medzi bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko a Bulharskom, ktoré sú zamerané na posilnenie dobrých susedských vzťahov, a so záujmom očakáva ich pretavenie do konkrétnych výsledkov.
38. Rada berie na vedomie, že Komisia je pripravená rozšíriť svoje odporúčanie podmieniť začatie prístupových rokovaní s bývalou Juhoslovanskou republikou Macedónsko pokračovaním vo vykonávaní politickej dohody z júna/júla a podstatným pokrokom vo vykonávaní naliehavých reformných priorít.
39. Rada sa vráti k bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko po voľbách v apríli 2016 na základe aktualizovaných informácií, ktoré by Komisia mala predložiť do leta, v súlade so svojimi závermi z decembra 2014 a stanovenou podmienenosťou.

ALBÁNSKO

40. Rada víta stabilný pokrok, ktorý Albánsko dosiahlo v riešení kľúčových priorít pre začatie prístupových rokovaní, najmä v oblasti reformy verejnej správy a v prípravách na komplexnú reformu systému súdnictva, a vyzýva Albánsko, aby vo svojom úsilí pokračovalo.
41. Rada pripomína, že Európska rada posúdi otvorenie prístupových rokovaní v súlade so zaužívanými postupmi hneď, ako Komisia usúdi, že Albánsko dosiahlo potrebnú mieru súladu s členskými kritériami. Pripomínajúc svoje predchádzajúce závery Rady vrátane záverov z júna 2014 Rada opätovne zdôrazňuje, že Albánsko bude musieť pre začatie prístupových rokovaní splniť päť hlavných priorít a že Komisia bola vyzvaná, aby okrem správy za rok 2016 predložila komplexnú a podrobnú správu o pokroku Albánska pri plnení týchto hlavných priorít. Rada tiež pripomína, že je potrebné zabezpečiť trvalé, komplexné a inkluzívne vykonávanie hlavných priorít.

Rada konštatuje, že v súvislosti s týmito hlavnými prioritami bude potrebné ďalšie úsilie, najmä prijatie balíka reformy súdnictva, ako aj ďalší pokrok v dosahovaní dobrých výsledkov v proaktívnom vyšetrovaní, stíhaní a právoplatnom odsudzovaní na všetkých úrovniach v rámci boja proti korupcii a organizovanému zločinu vrátane boja proti obchodovaniu so zbraňami a drogami. Rada zdôrazňuje, že reforma súdnictva je kľúčom, ktorý umožní, aby Albánsko pokročilo na ceste do EÚ, a že by mohla zdynamizovať ostatné reformy. Rada zároveň opakuje, že sú potrebné účinné legislatívne a politické opatrenia na posilnenie ochrany ľudských práv a antidiskriminačných politík vrátane rovnakého zaobchádzania so všetkými menšinami a prístupu príslušníkov menšín k právam na celom území Albánska, ako aj na uplatňovanie práv vlastníctva.

42. Rada so záujmom očakáva prijatie a vykonávanie právnych predpisov o vylúčení páchatel'ov trestných činov z verejných funkcií, ktoré by mali zvýšiť dôveru občanov v ich politických predstaviteľ'ov a verejné inštitúcie. Opätovne zdôrazňuje, že Albánsko by malo realizovať hospodárske reformy zamerané na zvyšovanie konkurencieschopnosti, a nabáda túto krajinu, aby ďalej riešila vysokú mieru neformálnej ekonomiky a zlepšila podnikateľské a investičné prostredie, kde je potrebné ďalšie úsilie.
43. Rada podčiarkuje, že konštruktívny a udržateľný dialóg medzi vládou a opozíciou o reformách, ktoré súvisia s EÚ, bude rozhodujúci na účely dosiahnutia pokroku na ceste k EÚ.
44. Rada víta pokračujúcu konštruktívnu účasť Albánska na regionálnej spolupráci a zdôrazňuje dôležitosť zabezpečenia dobrých susedských vzťahov, ktoré zostávajú kľúčové. Rada tiež oceňuje pokračujúce plné zosúladenie sa Albánska so spoločnou zahraničnou a obrannou politikou EÚ.

BOSNA A HERCEGOVINA

45. Rada víta skutočnosť, že Bosna a Hercegovina sa vrátila na cestu reforiem, ktoré sú potrebné na to, aby krajina mohla napredovať v procese integrácie do EÚ. Rada víta skutočnosť, že orgány Bosny a Hercegoviny prijali v júli 2015 program reforiem a v októbri 2015 sprievodný akčný plán. Berúc na vedomie, že krajina sa začala tento rok pohybovať smerom k Únii, Rada vyzýva vedenie Bosny a Hercegoviny, aby zachovalo pozitívnu dynamiku tým, že bude v spolupráci s občianskou spoločnosťou pokračovať vo vykonávaní reforiem. Dosiahnutie hmatateľného pokroku pri vykonávaní programu reforiem je nevyhnutné na to, aby EÚ v súlade s predchádzajúcimi závermi Rady, najmä závermi z decembra 2014, zvažila žiadosť Bosny a Hercegoviny o členstvo.

46. Rada preto nabáda orgány Bosny a Hercegoviny, aby aj naďalej premieňali písomné záväzky na realitu ďalším prijímaním a vykonávaním potrebných reforiem, najmä v oblasti právneho štátu, vrátane boja proti korupcii a organizovanej trestnej činnosti, reformy verejnej správy, ako aj sociálno-ekonomických reforiem. Rada so znepokojením konštatuje, že nastal regres, pokiaľ ide o podmienky uplatňovania práva na slobodu prejavu a médií. Na to, aby bola krajina schopná čeliť výzvam na jej ceste do EÚ, je potrebné posilnenie verejnej správy a zaistenie riadneho fungovania a efektívnosti na všetkých úrovniach vlády vrátane rýchleho zriadenia efektívneho koordinačného mechanizmu pre otázky EÚ. Pokrok dosiahnutý v tomto ohľade otvorí Bosne a Hercegovine cestu k tomu, aby mohla v plnej miere využívať dostupné finančné prostriedky.
47. Rada pripomína, že keď Rada požiada Komisiu o stanovisko k žiadosti o členstvo, požiada ju zároveň, aby osobitnú pozornosť venovala vykonaniu rozsudku vo veci Sejdić – Finci.
48. Rada opätovne zdôrazňuje, že po nadobudnutí platnosti dohody o stabilizácii a pridružení (DSP) by Bosna a Hercegovina mala plne dodržiavať svoje záväzky a povinnosti z nej vyplývajúce vrátane - prioritne - záväzkov a povinností, ktoré sa týkajú úpravy DSP po pristúpení Chorvátska k EÚ. Úplné vykonávanie DSP vrátane jej úpravy, je dôležitým prvkom záväzku krajiny voči procesu integrácie do EÚ.
49. Rada pripomína, že nástrojom na nápravu akýchkoľvek pretrvávajúcich nedostatkov v súdnictve Bosny a Hercegoviny je štruktúrovaný dialóg o spravodlivosti, v súlade s odporúčaniami Benátskej komisie z roku 2013. Rada opakuje vážne znepokojenie v súvislosti s prípravami referenda v Republike srbskej o celoštátnom systéme súdnictva. Usporiadaním takéhoto referenda by sa ohrozila súdržnosť, zvrchovanosť a územná celistvosť Bosny a Hercegoviny. Mohlo by sa ním tiež podkopať úsilie o zlepšenie sociálno-ekonomickej situácie všetkých občanov Bosny a Hercegoviny a dosiahnutie ďalšieho pokroku pri integrácii do EÚ.

KOSOVO

50. Rada plne berie na vedomie, že v októbri bola s Kosovom podpísaná dohoda o stabilizácii a pridružení. Táto výlučná dohoda EÚ je prvou komplexnou dohodou medzi EÚ a Kosovom. Jej nadchádzajúce uzavretie, nadobudnutie platnosti a vykonávanie nemá vplyv na pozície členských štátov k štatútu Kosova. Vzhľadom na pripravovanú správu Komisie o pokroku Kosova pri plnení požiadaviek jeho plánu liberalizácie vízového režimu Rada zdôrazňuje význam splnenia všetkých podmienok stanovených pre liberalizáciu vízového režimu a nabáda Kosovo, aby pokračovalo v úsilí o dosiahnutie pokroku v procese liberalizácie vízového režimu. Úmyslom Rady obnoviť rokovania o rámcovej dohode, ktorou by sa Kosovu umožnilo zúčastňovať sa na programoch Európskej únie, nie sú dotknuté pozície členských štátov týkajúce sa štatútu.
51. Rada víta rozhodnutie Kosova zriadiť špecializované komory a naliehavo vyzýva Kosovo, aby bezodkladne dokončilo všetky postupy v záujme ich čo najskoršieho fungovania.
52. Súčasné politické napätie v Kosove je potrebné urýchlene vyriešiť. Rada odsudzuje používanie násilia, najmä na politické účely, a marenie zákonodarnej činnosti zo strany opozičných strán a vyzýva na jeho okamžité ukončenie. Rada vyzýva na dodržiavanie zásad právneho štátu a obnovenie normálnej činnosti parlamentu, v súlade s príslušnými pravidlami a postupmi. Všetky zúčastnené strany by mali riešiť existujúce výzvy spoločne prostredníctvom politického dialógu a urýchlene začať vykonávať všetky aspekty európskeho reformného programu Kosova.

53. Rada vyzýva Kosovo, aby sa sústredilo na vykonávanie komplexných reforiem potrebných na splnenie jeho záväzkov v rámci dohody o stabilizácii a pridružení. Táto a ďalšie početné výzvy Kosova si budú aj naďalej vyžadovať silnú politickú vôľu zo strany Kosova a trvalú pomoc zo strany EÚ. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zlepšeniu uplatňovania zásad právneho štátu vrátane nezávislosti súdnictva. Je potrebné, aby Kosovo zintenzívnilo boj proti organizovanej trestnej činnosti a korupcii a dosiahlo dobré výsledky, pokiaľ ide o trestné stíhanie vo verejne známych prípadoch. Dôležité reformy, ako je reforma volebného systému a reforma verejnej správy, sa musia vykonať prioritne. Na celom území Kosova by sa mala zaistiť účinná podpora a ochrana ľudských práv vrátane úplnej ochrany kultúrneho a náboženského dedičstva. V tomto kontexte Rada kladne hodnotí nedávno prijaté záväzky Kosova. Malo by sa riešiť začlenenie a ochrana príslušníkov menšín a zraniteľných skupín, ako aj posilňovanie sociálnej súdržnosti.
54. EÚ bude naďalej podporovať sociálno-ekonomický rozvoj Kosova ako súčasť jeho európskeho reformného programu, a to aj prostredníctvom finančnej a technickej pomoci. Rada nabáda Kosovo, aby využila svoj program hospodárskych reforiem na rok 2016 ako platformu pre rast a zamestnanosť. Program by mal zohľadniť odporúčania uvedené v spoločných záveroch Hospodárskeho a finančného dialógu medzi EÚ a krajinami západného Balkánu z mája 2015. V tejto súvislosti Rada naliehavo vyzýva Kosovo, aby sa venovalo sociálno-ekonomickým otázkam, ktoré sa priamo dotýkajú jeho obyvateľstva, a zabezpečilo pre tento program reforiem podporu širokej verejnosti. Regulačné a dozorné orgány by mali byť plne funkčné. Je potrebné, aby Kosovo splnilo svoj záväzok odstaviť a obnoviť elektrárňu Kosovo A, najväčší zdroj znečistenia na západnom Balkáne.

55. Rada víta významný pokrok v dialógu sprostredkovanom EÚ, najmä v súvislosti s dohodami z 25. augusta 2015. Rada naliehavo vyzýva Kosovo, aby urýchlene vykonalo svoju časť týchto dohôd a konštruktívne spolupracovalo so Srbskom pri formulovaní a implementovaní budúcich dohôd. Kosovo sa musí naďalej aktívne a konštruktívne podieľať na procese normalizácie vzťahov so Srbskom. Rada bude pozorne sledovať pretrvávajúce odhodlanie Kosova dosiahnuť viditeľný a udržateľný pokrok v normalizácii vzťahov so Srbskom vrátane vykonávania všetkých doteraz dosiahnutých dohôd v dobrej viere, aby Kosovo a Srbsko mohli pokračovať vo svojej európskej ceste a vyhli sa tomu, aby si navzájom bránili v úsilí v tomto smere, a aby obe krajiny mohli v plnej miere uplatňovať svoje práva a plniť si svoje povinnosti. Rada pripomína, že pokrok v procese normalizácie vzťahov so Srbskom je základnou zásadou dohody o stabilizácii a pridružení a tvorí základ rozvoja vzťahov a spolupráce medzi EÚ a Kosovom.
56. Kosovo by malo naďalej úzko a účinne spolupracovať s misiou EULEX a aktívne prispievať k úplnému a nehatenému výkonu jej mandátu vrátane revidovaného mandátu po júni 2016.
-